

Mateřská škola, K. Štěcha 5, České Budějovice

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

*Motto: Za sto let nebude záležet na tom, jaké jsem měl bankovní konto,
v jakém jsem žil domě, nebo jaké jsem řídil auto.
Pokud však jsem byl důležitý pro život nějakého dítěte, může to změnit celý svět.*

(neznámý autor)

Obsah:

- 1) Identifikační údaje o škole
- 2) Obecná charakteristika školy
- 3) Podmínky předškolního vzdělávání
- 4) Organizace vzdělávání
- 5) Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- 6) Vzdělávání dětí nadaných
- 7) Vzdělávání dětí od dvou do tří let
- 8) Charakteristika vzdělávacího programu
- 9) Vzdělávací obsah
- 10) Evaluace

1) Identifikační údaje o škole

Název: **Mateřská škola, K. Štěcha 5, České Budějovice**

Adresa: K. Štěcha 5, 370 05 České Budějovice

IČ: 70877629

RED IZO 600056643

Ředitelka: Dagmar Vojčová

Kontakt: telefon ředitelna 385 102 630
telefon třídy 1-12 385 102 631 - 642
telefon ŠJ 385 102 643
telefon účetní 385 102 645
e-mail MŠ reditelka@mskstecha.cz
zastupkyne@mskstecha.cz
e-mail ŠJ: jidelna@mskstecha.cz
e-mail účetní uctarna@mskstecha.cz
www adresa: www.mskstecha.webnode.cz

Zřizovatel: Statutární město České Budějovice
nám. Přemysla Otakara II. č. 1, 2
370 92 České Budějovice

Právní forma: příspěvková organizace

Součástí školy: Mateřská škola
Školní jídelna

Kapacita školy: 314 míst

Provoz školy: 6.00 – 17.00 h

2) Obecná charakteristika školy

Naše mateřská škola se nachází na sídlišti Máj v Českých Budějovicích. Je pavilónového typu. Do provozu byla uvedena v roce 1990 jako spojené zařízení jesle a mateřská škola. V roce 1996 se jesle staly samostatným právním subjektem a naše mateřská škola zůstala zálohovou organizací a měla 8 tříd. Od roku 2001 je naše škola právním subjektem. Z původních čtyř oddělení jeslí, která zůstala v budově mateřské školy v pronájmu, v současné době fungují oddělení dvě.

Prázdné prostory po jeslích byly využity na další dvě třídy mateřské školy. V roce 2012 byla naše škola rozšířena o další dvě třídy v modulové přístavbě s kapacitou 50 míst a v roce 2013 rekonstrukcí dvou dětských sociálních zařízení se kapacita školy zvýšila o dalších 16 míst. Naše mateřská škola disponuje dvanácti třídami o celkové kapacitě 314 dětí.

I když je naše škola umístěna na sídlišti, máme blízko do lesa, na louky a k rybníkům, které využíváme k vycházkám a výletům do okolí.

Každý pavilon naší mateřské školy má 4 třídy, 1 tělocvičnu, 2 letní umývárny, 2 kabinety na učební pomůcky. Každá třída je dostatečně prostorná, má svou vlastní šatnu pro děti, sociální zařízení pro děti, ložnici, kuchyňku a kabinet na učební pomůcky, kterými je škola dostatečně pro svou činnost vybavena. Všechny přízemní třídy mají terasu přístupnou ze tříd. Modulová přístavba má dvě třídy, dvě dětské šatny a dvě dětská sociální zařízení. U každé třídy je kuchyňka, chybí kabinety na učební pomůcky.

Kolem celého objektu mateřské školy se rozkládá velká zahrada s dostatečným počtem pískovišť a dostatečným vybavením zahradního nářadí a náčiní. Velká rozloha školní zahrady nabízí velké možnosti pobytu dětí v kterémkoliv ročním období.

Součástí školy je školní jídelna a prádelna. Vybavení školní jídelny je modernizováno a v současné době na vysoké úrovni. Kapacita jídelny je 320 jídel. Je zde připravována celodenní strava pro děti i zaměstnance dle nových poznatků o zdravé výživě. Strava se vydává v kuchyňkách u jednotlivých tříd.

Pracovníci prádelny je zajištěna péče o lůžkoviny, ručníky a ostatní prádlo mateřské školy a školní jídelny.

Provoz naší mateřské školy je od 6.00 h do 17.00 h

3) Podmínky předškolního vzdělávání

Materiální podmínky:

Prostory mateřské školy jsou vyhovující. Tři pavilony mají svou tělocvičnu vybavenou ribstoly, kladinou, lavičkami a četným tělocvičným náčiním. V těchto pavilonech se nacházejí 2 letní umývárny s WC pro děti a skladem hraček pro pobyt dětí na zahradě. V každém pavilonu jsou 4 třídy. V modulové přístavbě třídy dvě. Každá třída má své vlastní sociální zařízení pro děti, šatnu pro děti a kuchyňku, kde se vydává strava. Součástí třídy je ložnice, kde děti mají možnost polední relaxace a spánku. V přístavbě se rozkládají v prostoru herny k polednímu odpočinku lehátka. Přízemní třídy mají venkovní terasu. Modulová přístavba terasami vybavena není. Každá třída staré budovy má kabinet na učební pomůcky. Třídy jsou dostatečně vybaveny hračkami, které jsou každoročně obměňovány a doplňovány. Postupně se nám podařila ve všech třídách výměna dětského nábytku, který odpovídá velikostním typům dětí a ergonomickým zásadám práce dětí vsedě, aby tak byly naplněny podmínky vzdělávání.

Dle daných možností je nábytek uspořádán ve třídách tak, aby byla dětem umožněna samostatná volba hraček. Dětským nábytkem jsou vytvářeny hrací koutky.

Záměr: průběžné doplňování hraček a učebních pomůcek do tříd a školních kabinetů

Součástí budovy je hospodářský pavilon, kde se nachází školní jídelna s přílehlými prostory, sklady, prádelna, kanceláře a sborovna. Sborovna školy slouží pro vedení porad a pracovních schůzek zaměstnanců. Je vybavena odbornou literaturou, osobním počítačem, tiskárnou a kopírkou. Zaměstnanci školy mají své zázemí v podobě šaten a sociálního zařízení u jednotlivých tříd.

Záměr: postupná rekonstrukce sociálních zařízení pro zaměstnance

Školní zahrada je prostorná. Podařilo se zajistit odvodnění zahrady a tak budou postupně doplňovány herní prvky dle schválených finančních prostředků. Každé dvě třídy mají svou letní umývárnu s WC a skladem hraček. Pískoviště jsou krytá pergolami. V létě je možno využít přenosné sprchy.

Záměr: postupně doplnit zahradní herní prvky, zajistit dostatečné množství hraček na písek, zajistit osázení zahrady větším množstvím vzrostlé zeleně. Doplnit na dvě pískoviště pergoly.

Životospráva:

Součástí mateřské školy je školní jídelna, která zabezpečuje celodenní stravu pro děti i zaměstnance dle nových poznatků o zdravé výživě. Do jídelníčku jsou zařazovány nové receptury řídicí se zásadami ověřené zdravé výživy. Připravujeme dětem pestrou a plnohodnotnou stravu odpovídající biologickým potřebám vyvíjejícího se dětského organismu. Jídlo z jídelny se vydává v kuchyňkách u tříd.

Strava je dětem podávána třikrát denně v optimálním časovém rozložení.

Děti jsou vedeny k samostatnosti při stolování. Samy si volí a berou jídlo. Nejmladším dětem pití přinášejí učitelky nebo starší děti, které si nápoj nosí samostatně. Respektujeme hygienické požadavky. Děti nejsou do jídla nuceny, ale snažíme se o maximální motivaci kladného postoje dítěte k jídlu. Necháváme dítě rozhodnout, kolik jídla sní a jestli si jídlo přidá.

Školní jídelna nevaří dietní pokrmy s přísným režimem. V případě šetřících diet vycházíme rodičům vstříc. Na základě lékařského doporučení a po dohodě s rodiči přizpůsobíme jídelníček a stravu dle možností těm dětem, které trpí alergiemi.

Po celý den je zajištěn pitný režim. Každé dítě má svůj vlastní hrneček a během dne si může kdykoliv nalít pití z barelu s výpusť, který je umístěn v každé třídě. Hrnky si děti nosí z domova. Je tak

zajištěno, že si každý svůj hrnek pozná a nedochází k tomu, aby se více dětí napilo z jednoho hrnku či skleničky.

Záměr: naučit děti vnímat stolování jako společenský akt, naučit děti samostatnosti při stolování, vést děti ke zdravému životnímu stylu.

Zdravotní péče:

Do mateřské školy jsou přijímány děti zdravé. Učitelky nesmí podávat dětem jakékoliv léky, pouze ve výjimečných případech po konzultaci s ředitelkou a dětským lékařem.

Při náhlém onemocnění dítěte či úrazu dítěte učitelka zajistí příčinnou péči a neprodleně informuje rodiče dítěte.

Záměr: vytvářet nezávadné a bezpečné prostředí pro pobyt dětí v MŠ s dostatkem pohybu a pobytu venku

Psychosociální podmínky:

Denní režim v mateřské škole umožňuje organizační činnosti dětí v průběhu dne přizpůsobit aktuální situaci, potřebám a věku dětí.

Režim dne:

- 6:00 – 8:15 h scházení dětí, spontánní hry a činnosti, individuální práce s dětmi, doplňkové aktivity
- 8:15 – 8:45 h svačina, upevňování hygienických návyků, kultura stolování, sebeobsluha
- 8:45 – 9:15 h řízené činnosti, plnění cílů TVP
- 9:15 – 11:30 h příprava na pobyt venku, pobyt venku, pohybové aktivity dětí, pozorování, experimentování, otužování
- 11:30 – 12:00 h oběd, kultura stolování, sebeobsluha, hygienické návyky
- 12:00 – 14:00 h odpočinek, relaxace, klidové činnosti, doplňkové aktivity
- 14:00 – 14:30 h svačina, upevňování hygienických návyků, kultura stolování, sebeobsluha
- 14:30 – 17:00 h rozcházení dětí, odpolední řízené a spontánní činnosti, pobyt venku na školní zahradě (dle počasí)

Nově příchozím dětem nabízíme adaptační proces. Rodiče mohou před nástupem svého dítěte navštívit a prohlédnout si mateřskou školu (za předpokladu, že dítě i rodič jsou zcela zdraví a netrpí akutní infekční chorobou). Nově příchozím a zejména mladším dětem je dovoleno vzít si s sebou do mateřské školy vhodnou hračku přinesenou z domova.

Pro optimální tělesnou pohodu zajišťujeme dětem po obědě relaxaci a klid. Nejstarší děti nemusejí přímo spát, ale odpočívají na lehátkách jen chvíli dle vlastní potřeby. Pro menší děti je většinou spánek ještě nezbytnou potřebou, která je jim zajištěna ve vyhovujících podmínkách. Ve třídách, kde jsou děti různého věku, menší děti odpočívají na lehátkách, děti starší pěti let si mohou odpočinout jen chvíli a potom se věnovat klidovým činnostem, aby nebyly rušeny děti, které mají potřebu spánku. Polední klid je kromě odpočinku věnován čtení pohádek, poezie a poslechu zpěvu a relaxační hudby.

Záleží nám na tom, aby se v naší mateřské škole děti cítily spokojeně a v bezpečí, neboť z hlediska úspěšnosti jejich vzdělání a zdravého rozvoje má toto rozhodující význam.

Záměr: využívat častějšího pobytu dětí na školní zahradě v odpoledních hodinách, volnost a osobní svobodu dětí dobře vyvážit s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád, vyhýbat se negativním slovním komentářům, věnovat se neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňovat prosociálním směrem - prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů.

Řízení školy:

Ředitelství školy dbá na vytváření prostředí vzájemné důvěry, otevřenosti a přátelství. Všichni zaměstnanci mají možnost podílet se na dění v mateřské škole. Ředitelka preferuje týmovou práci a vzájemnou spolupráci, přijímá názory a myšlenky každého zaměstnance. Pochvalou a pozitivním hodnocením jsou zaměstnanci motivováni kvalitně vykonávat svou práci. Organizační řád a vnitřní směrnice dávají jasná pravidla a kompetence zaměstnancům školy.

Pedagogičtí pracovníci se scházejí 1x týdně (zpravidla v pondělí) na dílčích poradách, provozní zaměstnanci se scházejí na poradách dle potřeby. Společné porady jsou svolávány v případě společného řešení problémů nebo společných informací.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, základními školami v okolí, PPP.

Záměr: vést zaměstnance k vzájemnému partnerství, vést všechny zaměstnance k tomu, že je podstatné, co dítě prožívá, co cítí, co se učí a jaké zážitky si z MŠ odnáší a co získá do života. Vytvářet ovzduší vzájemného přátelství, důvěry a tolerance mezi všemi zaměstnanci školy.

Personální podmínky:

Ředitelství školy dbá na to, aby všechny učitelky splňovaly požadovanou kvalifikaci. Učitelky mají možnost sebevzdělávání, průběžně jsou informovány o nabídkách seminářů NIDV a ZVaS i nabídek dalších vzdělávacích institucí v souvislosti na finančních možnostech rozpočtu školy.

Vzdělávání vychází z potřeb MŠ a ze zájmu jednotlivých pedagogických pracovníků. Dle potřeb se vzdělávají i zaměstnanci školní jídelny a účetní.

Ředitelka školy maximálně podporuje vzdělávání zaměstnanců s ohledem na zabezpečení chodu školy a finanční rozpočet.

Specializace některých učitelek je využita v doplňkových programech v rámci pobytu dětí v MŠ.

Rozvrh přímé pedagogické činnosti všech učitelek je řešen nerovnoměrným rozvržením tak, aby byla zajištěna optimální péče a bezpečnost při práci s dětmi v době od 6.00 do 17.00 hodin.

Záměr: motivovat pedagogický sbor ke zvyšování kvalifikace

Spolupráce mezi mateřskou školou a rodinou:

Rodiče mohou před nástupem svého dítěte navštívit a prohlédnout si mateřskou školu (za předpokladu, že dítě i rodič jsou zcela zdraví a netrpí akutní infekční chorobou). Rodiče docházejících dětí do mateřské školy jsou informováni o dění ve škole formou nástěnek v šatnách a zejména pak osobním rozhovorem s učitelkou při ranním a odpoledním předávání dítěte. Na začátku školního roku se konají schůzky s rodiči v jednotlivých třídách, v průběhu roku pak dle potřeby. Ředitelku školy mohou rodiče zastihnout v ředitelně školy vždy od 10.00 h do 11.30 h, v ostatní době podle rozvrhu služeb. Po telefonické domluvě je možná osobní konzultace.

Celoroční úsilí výchovně vzdělávacích činností vrcholí vystoupením dětí ke Dni matek. Práce našich dětí jsou prezentovány na veřejné výstavce ve výloze místní samoobsluhy.

Záměr: nabízet rodičům podněty, dovednosti a inspiraci při výchově dětí, podněcovat rodiče k tomu, aby nabídli svůj čas, možnosti a schopnosti pro školu. Včasnými informacemi předcházet konfliktním situacím.

Spolupráce se ZŠ:

Naše MŠ využívá všech pozvání a nabídek okolních základních škol ke společným setkáním a vzájemnému poznání. Naši předškoláci pravidelně navštěvují před zápisem základní školy, které se nacházejí v okolí. Seznamují se tak s prostory a prostředím škol, mohou navštívit hodiny výuky a seznámit se s učitelkami. Základním uměleckým školám umožňujeme vytipování hudebně nadaných dětí.

Záměr: vést spolupráci se ZŠ v oblasti OŠD tak, aby byly respektovány doporučené odklady školní docházky při zápisu dětí do základních škol a nebyl snižován význam předškolního vzdělávání pro celkový vývoj dětí.

Spolupráce s veřejností:

Nabízíme účast na oslavách Dne matek a v předvánočním čase v domově důchodců. Ve výloze místní samoobsluhy má naše škola celoroční veřejnou výstavu dětských výtvarných prací. Dáváme tak inspiraci maminkám i dětem, které ještě žádné předškolní zařízení nenavštěvují.

Záměr: navázat užší spolupráci s Mateřským centrem a Arpidou, přispět tak ke kontaktu s dětmi s handicapem, navázat nová přátelství a zpestřit těmto dětem jejich život. Zapojit se do akce MM - vítání občánků.

Spolupráce se zřizovatelem:

Uvědomujeme si, že vytvoření vhodných podmínek je nezbytné pro plnění cílů a záměrů našeho ŠVP, a proto spolupráci se zřizovatelem považujeme za důležitou a nezbytnou.

Záměr: před projednáním rozpočtu zvát zúčastněné strany na návštěvu do naší 12 třídní mateřské školy, aby tak byly posouzeny požadavky a účelnost požadovaných finančních prostředků na zdárný chod MŠ.

4) Organizace vzdělávání

Mateřská škola je v provozu od 6.00 h do 17.00 h. Od 6.00 hod je provoz zajištěn ve třech třídách a tamtéž ukončován v době od 15.45 hodin. V době od 6.45 h do 15.45 h je provoz zajištěn ve všech dvanácti třídách.

Děti jsou rozděleny do tříd podle věku. Předškolním dětem nabízíme třídu se zaměřením na výtvarné činnosti, třídu se zaměřením na hudebně dramatické činnosti, třídu se zaměřením na seznamování s anglickým jazykem. Některé třídy mohou být i smíšené. Třídy jsou naplňovány do počtu 28 dětí. Spojování tříd je maximálně omezeno. Učitelky se na třídách denně překrývají minimálně 2,5 hodiny, pouze ve třídě, kde slouží ředitelka školy a ve třídě, kde slouží zástupkyně ředitelky překrývání není zajištěno z důvodu nedostatku finančních prostředků v rozpočtu školy.

ranní scházení: scházení dětí je časově omezeno do 8.15 h, kdy se začíná podávat dopolední svačina. Potřebujeme-li, aby dítě bylo v MŠ v určitou hodinu z důvodu doplňkových aktivit třídy, jsou rodiče vždy informováni prostřednictvím nástěnek v šatně dětí. Učitelky poskytují dostatek prostoru, času a podnětného prostředí pro spontánní činnosti a hru dětí. Vychází při tom z přirozených potřeb a zájmů dítěte. Hra je hlavní činností dítěte a má zároveň význam pro jeho sebezobzvlášťující učení. V této době mohou učitelky nejefektivněji využít individuální přístup k dětem

řízená činnost: prolíná celým dnem v mateřské škole a je plánována učitelkou, má stanovený cíl a prostředky a je doplněna a rozvíjena spontánními reakcemi dětí. Vychází z potřeb a zájmů dětí. Rozvíjí celou osobnost dítěte a umožňuje dítěti vytvářet si reálný obraz světa. Učitelka při těchto činnostech postupuje s citem pro rovnováhu mezi přímým řízením činností a svou nepřímou účastí na spontánní hře dětí a využíváním všech dalších situací a okolností, které se přihodí. Důraz je dbán na prožitkové učení, tj. učení zkušeností a prožitkem. Řízené činnosti směřují k naplňování vzdělávacích cílů pomocí konkretizovaných očekávaných výstupů, které jsou součástí RVP PV. Tyto konkretizované očekávané výstupy stanovují minimální úroveň znalostí a dovedností, kterých by měly děti dosáhnout při vstupu do základní školy.

pobyt venku: dle počasí probíhá dopoledne i odpoledne, využíváme školní zahradu, terasy, blízkého lesa, louky a rybníky. Na školní zahradě děti mohou využít pískoviště s dostatečným množstvím hraček nebo prostory zahrady k pohybovým aktivitám, kde mohou využít také zahradní herní prvky, náradí a náčiní. V letních měsících využíváme přenosné sprchy.

Vycházky do blízkého i vzdálenějšího okolí poskytují dětem poznatky o okolí, o přírodě, ale především jsou prostorem k dostatečnému pohybovému vyžití a volné spontánní hře s ohledem na vhodné místo a bezpečnost.

odpočinek a spánek: dětem zajišťujeme po obědě relaxaci a klid pro jejich optimální tělesnou pohodu. Nejstarší děti nemusejí přímo spát, ale odpočívají jen chvíli dle vlastní potřeby. Pro menší děti je většinou odpolední spánek ještě nezbytnou potřebou, která je jim zajištěna ve vyhovujících podmínkách. Ve třídách, kde jsou děti různého věku, menší děti odpočívají na lehátkách, děti starší pěti let si mohou odpočinout dle své potřeby a potom se věnovat klidovým činnostem, aby nebyly rušeny děti, které mají potřebu spánku. Polední klid je kromě odpočinku věnován čtení pohádek, poezie a poslechu zpěvu a relaxační hudby. Mladším dětem je dovoleno vzít si s sebou na lehátko vhodnou hračku přinesenou z domova (zejména v době adaptace na nové prostředí mateřské školy).

odpolední činnosti: jsou zaměřené na řízené i spontánní činnosti a hlavně na individuální práci s dětmi. Podle počasí se využívá pobyt dětí na školní zahradě.

tělovýchovné chvíle: jsou zařazovány v průběhu dne (nikdy ne po jídle), zaměřené jsou na zdravotní cviky, celkové protažení těla, procvičení dechového aparátu a podporu zdravého růstu. Vhodně jsou zařazovány při pasivních činnostech dětí. Učitelky s dětmi mohou využít i tělocvičny v patře každého pavilonu staré budovy. S ohledem na bezpečnost je dětem během celého dne jejich pobytu v mateřské škole nabízen dostatek volného pohybu a zejména pak při pobytu venku.

hygienu a sebeobsluhu: potřebuje-li dítě pomoc na toaletě, při oblékání, obouvání, česání, stolování, úklidu hraček, atd., může kdykoliv vhodným způsobem požádat učitelku nebo provozní pracovníci. Respektujeme

požadavek intimity. Postupně jsou děti vedeny při provádění hygieny a sebeobsluhy k samostatnosti, vzájemné pomoci a ohleduplnosti.

doplňkové programy: rozšiřují vzdělávací nabídku. Vycházejí z talentu dětí a přání rodičů.

individuální činnosti: provádí učitelka formou hry s dítětem. Učitelka informuje rodiče o individuální práci s dítětem a nabízí spolupráci. Tyto činnosti probíhají ve volných chvílích během dne, zejména pak v době ranního scházení dětí a odpoledního rozcházení dětí z mateřské školy.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Záměr: do denního programu pravidelně zařazovat řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, veškeré aktivity organizovat tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, prožitkovému učení a experimentování, zapojovat děti do organizace činností

5) Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně

Ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Učitelka mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelem školy.

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření 1. stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory) doporučí ředitelka školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2. až 5. stupně je doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitelky mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitelka školy určí učitele odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami (§ 11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Ředitelka školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Ředitelka školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jeden krát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Poskytování podpůrného opatření 2. až 5. stupně ukončí, je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2. až 5. stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná (§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Učitelka zajišťuje tyto podmínky

s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a měla by být vzdělána v oblasti speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními zabezpečujeme:

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně priznaného podpůrného opatření

6) Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Rozvoj a podpora mimořádných schopností dětí bude zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

7) Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitelka zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Pro úspěšné vzdělávání dětí od dvou do tří let zabezpečujeme:

- dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti

- ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.
- ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku
- šatna je vybavena úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby
- je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek)
- vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- dítěti je umožněno používání vhodných hraček z domova pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí
- učitelka uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá
- ve škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou

8) Charakteristika vzdělávacího programu

„ Za sto let nebude záležet na tom, jaké jsem měl bankovní konto, v jakém jsem žil domě, nebo jaké jsem řídil auto. Pokud však jsem byl důležitý pro život nějakého dítěte, může to změnit celý svět.“

Základním všeobecně platným pedagogickým dokumentem pro práci v naší mateřské škole je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, na jehož základě jsme si pro naši mateřskou školu vypracovaly společně s kolegyněmi vlastní Školní vzdělávací program.

Prospívání dětí, resp. prospěch každého jednotlivého dítěte, je pro nás v každé situaci rozhodující. Pro všechny zaměstnance je podstatné, co dítě prožívá, co cítí, co se učí a jaké zážitky si z mateřské školy odnáší a co získá do života.

Záleží nám na tom, aby se u nás dítě cítilo spokojeně a v bezpečí, neboť z hlediska úspěšnosti jeho vzdělání a zdravého rozvoje má toto rozhodující význam.

Vytváříme pro děti příjemné a stimulující prostředí, ve kterém dítě získá zkušenost, že i svět mimo jeho rodinu je zpravidla světem přátelským, ve kterém je ono samo žádoucím.

Naše mateřská škola je místem, kde se děti učí kamarádství a přátelství. Učíme děti přijímat se navzájem, spolupracovat, pomáhat si, žít společně, prosazovat své zájmy a sebe sama s ohledem na druhé. Pomáháme dětem najít své místo mezi ostatními a plně prožívat svět kolem sebe, poznávat, přemýšlet a tvořit. Nabízíme dětem dostatek volného pohybu, optimální denní režim, estetické, vstřícné, podnětné a hygienicky nezávadné prostředí.

Celkové výchovné působení vychází z uspokojování zájmů a potřeb dítěte s přihlédnutím na jeho věk a individuální zvláštnosti. Směřujeme k vytvoření prostředí založeného na vzájemné důvěře, úctě, sympatie a spolupráci mezi všemi v mateřské škole.

Děti mají možnost být aktivní, učí se na základě prožitku a zkušenosti. Mají možnost zkoumat, učit se objevováním, experimentováním a zároveň se učí chránit si své zdraví i zdraví ostatních, chránit přírodu a vše kolem sebe.

Na základě vzájemného partnerství a tolerance nabízíme rodičům podněty, dovednosti a inspiraci při výchově dětí. Chceme je podněcovat k tomu, aby nabídli svůj čas, možnosti a schopnosti pro školu, ve které mají své děti.

Jsme škola pro všechny děti. Zajišťujeme rovný přístup ke vzdělání a naším cílem je rozvoj klíčových kompetencí dětí předškolního věku, které naši mateřskou školu navštěvují.

9) Vzdělávací obsah

Věcný obsah integrovaných bloků ŠVP vychází z přirozeného kontextu života předškolních dětí, je dětem srozumitelný, užitečný a prakticky využitelný. Zaměření bloků je dostatečně široké a poskytuje tak

dostatek zajímavých podnětů k činnostem, jsou dostatečně otevřené, aby práci učitelky zbytečně nesvazovaly a neomezovaly ani děti.

Učitelky si v návaznosti na ŠVP tvoří své vlastní třídní programy, na základě kterých plánují činnost s dětmi. Jednotlivé integrované bloky mají vypsána témata, která se mohou doplňovat a vznikat nová na základě nápadů a zájmu dětí. Je zcela na učitelce a dětech, kolik času jednotlivým tématům věnují a jaké prostředky a formy zvolí pro jejich naplnění. Integrovanými bloky prolínají jednotlivé vzdělávací oblasti RVP PV.

Do třídních vzdělávacích programů učitelky rozpracovávají k jednotlivým tématům integrovaných bloků dílčí vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku, konkrétní očekávané výstupy a hodnocení integrovaného bloku.

Činnosti jsou doplňovány a rozvíjeny spontánními reakcemi a činnostmi dětí. Učitelka vychází z potřeb a zájmů dětí a postupuje s citem pro rovnováhu mezi přímým řízením činností a svou nepřímou účastí na spontánní hře dětí. Využívá všechny další situace a okolnosti, které z činnosti vyplynou. Důraz učitelka klade na prožitkové učení hrou. Při činnostech učitelka rozvíjí celou osobnost dítěte a svými činnostmi má na zřeteli vzdělávací cíle a uvědomuje si rizika, která ohrožují úspěch vzdělávacích záměrů.

Vzdělávací obsah, aktivity, doplňkové programy a veškeré činnosti, které ve škole probíhají, směřují a přispívají k vytváření klíčových kompetencí – souborů předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého dítěte.

Učitelky na třídách spolu maximálně spolupracují nejen v činnostech s dětmi, ale i při analýze a hodnocení. Reagují na doporučení PPP. Vedou záznamy o dětech. Vytvářejí podmínky pro zdravý vývoj dětí a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů. Zaměřují se na logopedickou prevenci, rozvoj elementárních matematických souvislostí, vzbuzují v dětech zájem o technické a manuální činnosti.

Následující integrované rámcové bloky nastiňují základní charakteristiku, vzdělávací cíle, témata, vzdělávací nabídku, klíčové kompetence a hlavní očekávané výstupy:

Kdo jsem já, a kdo jsi ty

Základní charakteristika: děti se budou seznamovat s prostředím MŠ, s kamarády, učit se žít v kolektivu, respektovat druhé, osvojit si pravidla chování k druhému, ve společnosti. Bude podporována duševní pohoda, psychická zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj řeči a jazyka, poznávacích schopností, sebepojetí, city a vůle. Zároveň si děti budou vytvářet vztah k místu a prostředí, k rodině, ve které žijí. Osvojí si zdravé hygienické a životní návyky a postoje i dovednosti k podpoře zdraví a sebeobsluhy. V tomto bloku se zaměříme na ochranu před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

Vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- poznávání sebe sama rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebedůvěry, sebevědomí, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- seznámení s pravidly chování ve vztahu k druhému
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

Témata: vítáme vás v MŠ (jména dětí a učitelek, prostory MŠ), moje rodina (členové rodiny, kde bydlím, oslavy v rodině, ráno-poledne-večer), já a moje tělo (co rádi jíme, zdraví), já a můj kamarád (kamarádské vztahy, chování)

Vzdělávací nabídka: lokomoční pohybové činnosti, jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti, příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazu, poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, artikulační, řečové, sluchové, rytmické, smyslové a tvořivé hry, činnosti zajišťující spokojenost a radost, hry na téma rodina a přátelství, aktivity podporující sblížení dětí a ohleduplnosti, pozorování blízkého prostředí a přírody

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení

- soustředěné pozorování a poznávání
- orientace v řádu a dění v prostředí, které dítě obklopuje
- kladení otázek a hledání odpovědí

2. kompetence k řešení problémů

- řešit problémy, na které dítě stačí

3. kompetence komunikativní

- aktivní využívání slovní zásoby, rozvoj slovní zásoby
- dokázat požádat o pomoc při hygieně, stolování, oblékání

4. kompetence sociální a personální

- napodobování modelů prosociálního chování a mezilidských vztahů
- dodržování dohodnutých pravidel, vzniklé konflikty řešit dohodou

5. kompetence činnostní a občanské

- vést děti ke smyslu pro povinnost ve hře, práci i učení
- vážit si práce a úsilí druhých

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku
- zvládá sebeobsluhu, uplatňuje základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky, zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- pojmenuje části těla a některé orgány, zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravým pohybem a sportem
- správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči
- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- záměrně se soustředí a udržuje pozornost
- řeší problémy, úkoly a situace, myslí kreativně
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, je aktivní i bez jejich opory
- spolupracuje s ostatními
- respektuje potřeby jiného dítěte
- utváří si základní dětskou představu o pravidlech chování
- osvojuje si elementární poznatky o okolním prostředí
- má povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomuje si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Papírových draků my se nebojíme

Základní charakteristika: zapojením smyslů se budou děti učit vnímat barvy podzimu, poznají některé druhy ovoce a zeleniny a jejich význam pro zdraví člověka. Osvojí si poznatky o přírodě, počasí, přírodních jevech a pochopí tak souvislosti mezi člověkem a přírodou. Osvojí si schopnost sdělit poznatky formou výtvarnou, hudební, pohybovou.

Vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině, apod.)
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležit k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Témata: podzim (počasí, oblečení, přírodniny), draci (geometrické tvary, barvy), ovoce a zelenina (práce na poli a na zahradě)

Vzdělávací nabídka: manipulační, konstruktivní, grafické, hudební, poznávací a pracovní činnosti, rozhovory, diskuse, vyprávění zážitků, hry a činnosti zaměřené na rozvoj postřehu, vnímání, zrakové a sluchové paměti, hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání, sociální a interaktivní hry – porozumění pravidel, spoluvytváření pravidel ve třídě, poznávání přírodního okolí, změn v přírodě, využití encyklopedií

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení

- soustředěné pozorování, zkoumání, objevování, všimnout si souvislostí, experimentování, užívání jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- vést děti k elementárním poznatkům o světě lidí, přírody i techniky

2. kompetence k řešení problémů

- samostatné řešení známých a opakujících se situací, náročnější s oporou a pomocí učitelky

3. kompetence komunikativní

- rozšiřování slovní zásoby, aktivní využívání slovní zásoby
- samostatné vyjadřování myšlenek, ovládnutí řeči, rozumět slyšenému
- v běžných situacích komunikovat bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými

4. kompetence sociální a personální

- samostatné rozhodování o svých činnostech, umět si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- spolupodílet se na společných rozhodnutích, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, přizpůsobit se dohodnutým a pochopeným pravidlům

5. kompetence činnosti a občanské

- učit se plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat svoje činnosti a hry
- odpovědně přistupovat k úkolům a povinnostem
- zajímat se o druhé i o to, co se kolem děje, být otevřený aktuálnímu dění

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla
- má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- má povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- vede rozhovor, formuluje otázky, odpovídá, slovně reaguje
- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- vyvíjí volní úsilí, soustředí se na činnost a její dokončení
- vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívá zkušeností k učení
- postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí

- vyjadřuje svůj souhlas, umí říci ne v konkrétní situaci
- ve známých a opakujících se situacích, kterým dítě rozumí, se snaží ovládat svoje city a přizpůsobuje jim své chování
- přirozeně a bez zábran komunikuje s druhým dítětem
- uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému, přiznává stejná práva druhým a respektuje je, uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učí se přijímat a uzavírat kompromisy, řeší konflikt dohodou
- uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi, uvědomuje si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učí se odmítat společensky nežádoucí chování
- má osvojeny elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- má povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- má povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomuje si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Kdepak bydlí kapr a kde jelen

Základní charakteristika: seznámit děti s některými volně žijícími zvířaty, poznávat jejich způsob života a jejich charakteristické znaky, vést děti k postupnému chápání významu přírody pro život lidí i všech živých bytostí a pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale i poškozovat a ničit, rozvoj úcty k přírodě a životu.

Vzdělávací cíle:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj úcty k životu ve všech formách osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Témata: voda a její význam (zvířata žijící ve vodě a u vody, výlovy), les (dřeviny, rostliny, volně žijící zvířata, ochrana životního prostředí)

Vzdělávací nabídka: zdravotně zaměřené činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, poslech čteného textu, vyprávění, pozorování přírodních jevů, osvojování si poznatků o přírodě, orientace v prostoru, sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte, výlety do přírody, rozvoj komunikačních aktivit dítěte, společenské hry, pozitivní vzory chování a vztahů, pozorování přírody a životního prostředí, ekohry

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení

- získávat elementární poznatky o přírodě a zvířatech, o rozmanitostech a proměnách přírody orientace v řádu a dění prostředí, ve kterém děti žijí
- pomocí otázek a konkrétních situací nacházet odpovědi, aktivně si všímat, co se kolem děje
- chtít porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe děti vidí, radovat se z toho, co dítě samo dokázalo a zvládlo

2. kompetence k řešení problémů

- nebát se chybovat (dítěti se dostane pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu)

3. kompetence komunikativní

- vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými)
- chápat, že být komunikativní a aktivní je výhodou

4. kompetence sociální a personální

- dětským způsobem projevovat citlivost a ohleduplnost k druhým, k přírodě, zvířatům, pomáhat slabším, rozeznat nevhodné chování, nespravedlnost, ubližování, agresivitu, a lhostejnost
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi i zvířaty, umět odmítnout nevhodné chování i komunikaci

5. kompetence činnostní a občanské

- chápat, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- vědomě napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru
- rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí
- vede rozhovor, formuluje otázky, odpovídá, slovně reaguje
- domluví se slovy
- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- prožívá radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- těší se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkání se s uměním
- zachycuje a vyjadřuje své prožitky
- navazuje kontakty s dospělými
- chápe, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní odlišnosti jsou přirozené
- utváří si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chová
- chápe, že každý má ve společenství (rodině, třídě) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- začleňuje se do třídy a zařazuje se mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti, dovednosti
- vnímá umělecké a kulturní podněty, hodnotí svoje zážitky, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností, a technik, hudebních a hudebně pohybových činností, zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- pomáhá pečovat o okolní životní prostředí

Adventní čas

Základní charakteristika: děti využijí tradice a lidových zvyků k rozvoji psychické a fyzické zdatnosti, osvojí si přiměřené praktické dovednosti, naučí se rozvíjet schopnost řídit své chování, vůli a ovlivňovat je. Uvědomí si vlastní identitu, posílí sebevědomí. Budeme u dětí rozvíjet řečové a jazykové dovednosti, tvořivost, představivost a fantazii. Prožívání vánoční atmosféry, seznámení s vánočními zvyky, poslech koled, pečení vánočního cukroví. Výrobou dáreků pro své blízké i kamarády se děti budou učit prosociálnímu chování a posilovat mezilidské vztahy. Zdobení vánočního stromečku ve třídách i v přírodě pro zvířátka.

Vzdělávací cíle:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností (neverbálních i verbálních) a kultivovaného projevu

- rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od běžných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Témata: advent (čerti a Mikuláš, vánoční výzdoba, tradice Vánoc, poslech koled, výroba vánočních přání, vánoční nadílka)

Vzdělávací nabídka: jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiály, přednes, recitace, zpěv, řečové a sluchové činnosti, hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti a k orientaci v prostoru i v rovině, činnosti zajišťující spokojenost, radost, veselí a pohodu, samostatné vystupování, sebehodnocení, kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinkách, aktivní naslouchání druhému, přípravy a realizace společných zábav a slavností, tvůrčí činnosti, kognitivní činnosti, seznamování dětí s různými materiály v praktických činnostech

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení
  - poznávat, že se může dítě mnohému naučit
  - učit se s chutí za pomoci uznání a ocenění
2. kompetence k řešení problémů
  - všimnout si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozeně motivovat děti k řešení problémů a vzniklých situací
3. kompetence komunikativní
  - hovořit ve vhodně formulovaných větách, samostatně se vyjadřovat, vést smysluplný dialog
4. kompetence sociální a personální
  - napodobovat vzory prosociálního chování a mezilidských vztahů, které dítě obklopují
5. kompetence činnostní a občanské
  - vědět, že není jedno, v jakém prostředí žijeme, vědět, že se svým chováním dítě na něm podílí, a že je může ovlivnit
  - vést děti k představě o tom, co je v souladu se základními hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku
- zachází s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
- zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- vede rozhovor, formuluje otázky, odpovídá, slovně reaguje
- domlouvá se slovy
- naučí se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovává a vybavuje
- chápe prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- orientuje se v prostoru i v rovině, částečně se orientuje v čase
- ve známých a opakujících se situacích, kterým dítě rozumí, se snaží ovládat svoje city a přizpůsobuje jim své chování
- uvědomuje si svoje možnosti a limity
- prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí, snaží se ovládat své afektivní chování
- těší se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkání se s uměním
- přirozeně a bez zábran komunikuje s druhým dítětem
- spolupracuje s ostatními

- odmítá komunikaci, která je dítěti nepřijemná
- utváří si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chová
- začlení se do třídy a zařadí se mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti, dovednosti
- rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat, a které je mohou poškozovat

Navářila bába zima spoustu bílé kaše

Základní charakteristika: děti se seznámí s počasím zimního období, s vlastnostmi sněhu, se zimními sporty, budou posilovat a otužovat tělesný rozvoj a zdraví, užijí si spoustu legrace při pohybových aktivitách při pobytu venku na sněhu, naučí se, jak se v zimě oblékat a proč, jak se v zimě starat o zvířata, budou pozorovat stopy zvířete ve sněhu, školáci půjdou k zápisu

Vzdělávací cíle:

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení neverbální i verbální (výtvarné, hudební, dramatické, pohybové)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

Témata: zima (počasí, oblečení, nemoci, experimenty se sněhem, sněhuláci), zvířata a ptáci v zimě (ochrana životního prostředí, stopy, cesty a labyrinty), zimní sporty

Vzdělávací nabídka: zdravotně zaměřené činnosti směřující k ochraně zdraví a k prevenci úrazů, samostatný slovní projev, hry se slovy, slovní hádanky, grafické napodobování symbolů, seznamování s elementárními číslicemi a matematickými pojmy a jejich symbolikou, činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte, úkoly s viditelným cílem a výsledkem, estetické a tvůrčí aktivity, aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění, péče o životní prostředí

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení

- experimentování, zkoumání, objevování, soustředěné pozorování
- získané zkušenosti uplatňovat v praktických situacích a dalším učení

2. kompetence k řešení problémů

- řešit problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupovat cestou pokus a omyl, spontánně vymýšlet nová řešení problémů a situací, hledat různé možnosti a varianty
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívat logických, matematických a empirických postupů, pochopit jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívat je v dalších situacích

3. kompetence komunikativní

- zdokonalovat se ve vyjadřování a sdělování svých prožitků, pocitů a nálad
- slovní zásobu aktivně používat k dokonalejší komunikaci s okolím
- využívat informativní a komunikativní prostředky- knihy, encyklopedie, počítač

4. kompetence sociální a personální

- vést děti k prosazení se ve skupině, ale i k podřízení se, domlouvat se a spolupracovat při společných činnostech, v běžných situacích uplatňovat základní společenské návyky a pravidla společenského styku, respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat

kompromisy

- spolupodílet se na společných rozhodnutích

5. kompetence činnostní a občanské

- vést děti k odpovědnosti za svá rozhodnutí,

- dbát na zdraví a bezpečí svoje i druhých, chovat se odpovědně

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- zachovává správné držení těla

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

- má povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí

- sleduje a vypráví příběh, pohádku

- chápe základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívá

- postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí

- prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí, snaží se ovládat své afektivní chování

- respektuje potřeby jiného dítěte

- chápe, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní odlišnosti jsou přirozené

- vnímá umělecké a kulturní podněty, hodnotí svoje zážitky, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností, a technik, hudebních a hudebně pohybových činností, zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

- orientuje se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí

- vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný

Strašidla, vodníci a bubáci

Základní charakteristika: děti seznámíme se zvyky a tradicemi Masopustu. Při přípravě na karnevalové veselí se děti budou učit rozlišovat barvy, tvary, materiály. Budou se podílet na výzdobě třídy na karneval, rozvíjet fantazii, smysl pro krásu a estetické cítění, posilovat budou kamarádské a kolektivní vztahy. V knihách budou hledat pohádkové postavy, poslouchat pohádkové texty, naučí se zacházet s knihou. Osvojí si poznatky a dovednosti předcházející čtení a psaní – rozvoj předčtenářských dovedností.

Vzdělávací cíle:

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj kooperativních dovedností
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Témata: karneval (masky, barvy, materiály), z pohádky do pohádky, já a kniha (návštěva knihovny)

Vzdělávací nabídka: hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování barev, tvarů, materiálů, lokomoční pohybové činnosti, společné hry, skupinové aktivity, tradice, společná setkání, aktivity podporující sbližování dětí, estetické a tvůrčí aktivity, dramatické činnosti, hry podporující tvořivost, představivost a fantazii, výtvarné, hudební a taneční aktivity, poslech čteného textu, prohlížení a „čtení“ knih, vyprávění, poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení

- učit se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvinout úsilí, soustředit se na činnost a záměrně si zapamatovat
  - zadanou práci dokončit, dobrat se k výsledkům
  - postupovat dle instrukcí a pokynů
2. kompetence k řešení problémů
- nebát se chybovat, pokud dítě nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu
3. kompetence komunikativní
- ovládat řeč, hovořit ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřovat své myšlenky
  - ovládat dovednosti předcházející čtení a psaní
4. kompetence sociální a personální
- uvědomovat si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
  - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů
5. kompetence činnostní a občanské
- učit se plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat své činnosti a hry
  - zajímat se i o druhé i o to, co se kolem děje
  - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumět jejich smyslu a chápat potřebu je zachovávat

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla
- rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí
- vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
- porozumí slyšenému
- vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, postřehne, všímá si nového, změněného, chybějícího
- vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických
- projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, sleduje divadlo, film
- podílí se na organizaci hry a činnosti
- těší se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkání se s uměním
- zachytí a vyjádří své prožitky
- spolupracuje s ostatními
- respektuje potřeby jiného dítěte
- vnímá umělecké a kulturní podněty, hodnotí svoje zážitky, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností, a technik, hudebních a hudebně pohybových činností, zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- orientuje se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- všímá si změn a dění v nejbližším okolí

Probudil se malý brouček na stráni

Základní charakteristika: děti se seznámí se znaky probouzející se jarní přírody, seznámí se s názvy jarních květin. Podílí se na rychlení větviček a pozorují klíčení semen a učí se pečovat o mladé rostlinky. Poznají domácí i hospodářská zvířata a jejich mláďata, naučí se znát jejich význam. Povedeme děti ke zvědavosti a zájmu o přírodu, k úctě k životu ve všech jeho formách. Seznámí se s tradicemi Velikonoc, budou zdobit vajíčka, poznají různé výtvarné techniky, podílet se budou na výzdobě třídy. Povedeme děti k rozvoji a užívání všech smyslů, k rozvoji tvořivosti. Děti se také seznámí s dopravními prostředky, dopravními značkami a situacemi i bezpečným chováním v provozu.

Vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- rozvoj komunikativních dovedností (neverbálních i verbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjadřovat
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou

Témata: jaro (počasí, příroda, oblečení, květiny), zvířata domácí i hospodářská a jejich mláďata, Velikonoce, doprava (dopravní prostředky, dopravní značky, bezpečnost na vozovce, bezpečná jízda na kole)

Vzdělávací nabídka: manipulační činnosti, jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem, smyslové a psychomotorické hry, výtvarné činnosti, činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků, činnosti směřující k prevenci úrazů, grafické napodobování symbolů, výlety do okolí

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení

- zkoumat a objevovat, experimentovat
- soustředit se na činnosti

2. kompetence k řešení problémů

- samostatné řešení problémů, na které dítě stačí, při náročnějších požádat učitelku
- řešení problémů na základě bezprostřední zkušenosti, nápodoby či opakování

3. kompetence komunikativní

- vyjadřovat se a sdělovat své prožitky řečovými, výtvarnými, hudebními a dramatickými prostředky
- umět se domluvit gesty i slovy, rozlišovat některé symboly, rozumět jejich významu i funkci
- vést děti k dovednosti využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkávají (knížky, encyklopedie, počítač)

4. kompetence sociální a personální

- odmítnout nežádoucí komunikaci
- chápat, že lidé se různí, umět být tolerantní k jejich odlišnostem
- uvědomovat si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dodržování dohodnutých a pochopených pravidel, přizpůsobení se jim

5. kompetence činnostní a občanské

- zajímat se o to co se děje kolem nás, nebýt lhostejný a nevšímavý
- naučit se odhadnout rizika svých nápadů, jít za svým záměrem, ale také dokázat měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- dbát na bezpečí a zdraví svoje i druhých, chovat se zodpovědně

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- ovládá dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem
- má povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- naučí se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatuje a vybaví
- vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických
- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

- rozlišuje některé obrazné symboly a porozumí jejich významu a funkci
- přemýšlí, uvažuje a své myšlenky i úvahy vyjadřuje
- vnímá, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívá zkušeností k učení
- postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí
- uvědomuje si svoje možnosti a limity
- přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovná se s ním, učí se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
- uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi, uvědomuje si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učí se odmítat společensky nežádoucí chování
- adaptuje se na život ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy
- osvojí si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- porozumí, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobuje se jim

Nesu, nesu náruč kvítí

Základní charakteristika: přípravou na vystoupení ke Dni matek, budeme u dětí rozvíjet pohybové dovednosti ve spojení se zpěvem a hudbou, zaměříme se na ladnost pohybu. Budou upevňovány citové vztahy v rodině. Vysvětlíme si, co jsou slavnosti a jak se na nich chováme. Děti dále budou objevovat vlastnosti barev a seznámí se s novými výtvarnými technikami při výrobě dárku pro maminku. Budou dotvářet svou představivost, fantazii a smysl pro tvar a krásu. Dětem budou poskytovány základní informace o práci dospělých a o úloze lidské činnosti ve prospěch života člověka a životního prostředí. Vhodnou motivací povedeme děti k manipulaci s předměty, ke zkoumání jejich vlastností, k pokusům s materiály a k polytechnickým dovednostem.

Vzdělávací cíle:

- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení neverbální i verbální (výtvarné, hudební, dramatické, pohybové)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině a pod.)
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Témata: já mám mámu nejkrásnější (vystoupení ke Dni matek, výroba dárků, výzdoba), rodina (povolání – řemesla, pomoc v rodině, materiály, pokusy a experimenty)

Vzdělávací nabídka: hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, přednes, recitace, dramatizace, zpěv, činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky, činnosti zasvěcující děti do časových pojmů a vztahů, hry na téma rodina, přátelství, činnosti zaměřené k poznávání lidských vlastností, sociální a interaktivní hry, společná setkávání, přípravy a realizace společenských slavností, skupinové aktivity, hry a praktické činnosti uvádějící děti do světa lidí, přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, praktické užívání technických přístrojů, hraček a pomůcek, se kterými se děti běžně setkávají

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení

- získané zkušenosti uplatňovat v praktických situacích a v dalším učení
- odhadovat své síly, učit se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- uznáním a oceněním vést děti k chuti do učení

2. kompetence k řešení problémů

- samostatné řešení opakujících se situací

- nebát se chybovat, vědět, že se dítěti dostane pozitivního ocenění
- 3. kompetence komunikativní
  - průběžné rozšiřování slovní zásoby a její aktivní používání k dokonalejší komunikaci
- 4. kompetence sociální a personální
  - napodobovat modely prosociálního chování a mezilidských vztahů
  - uvědomovat si svá práva i práva druhých, učit se je hájit a respektovat, umět chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
  - dětským způsobem projevovat citlivost a ohleduplnost k druhým
- 5. kompetence činnostní a občanské
  - vést dítě k chápání, že se může rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
  - dbát na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chovat se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí přírodní i společenské

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- vědomě napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru
- správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno
- porozumí slyšenému
- naučí se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatuje a vybaví
- vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických
- projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, sleduje divadlo, film
- podílí se na organizaci hry a činnosti
- těší se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkání se s uměním
- spolupracuje s ostatními
- uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému, přiznává stejná práva druhým a respektuje je, uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učí se přijímat a uzavírat kompromisy, řeší konflikt dohodou
- vnímá umělecké a kulturní podněty, hodnotí svoje zážitky, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností, a technik, hudebních a hudebně pohybových činností, zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- má osvojené elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou mu blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Je nám dobře na světě

Základní charakteristika: v dětech budeme rozvíjet povědomí o Zemi, jako součásti vesmíru, budeme vytvářet povědomí o sounáležitosti se světem, životem, živou a neživou přírodou, lidmi, společností. Společně budeme hledat způsoby, jak přírodě neškodit, jak a čím ji chránit. Děti se seznámí s důležitostí vody pro život, s koloběhem vody v přírodě. Děti budou poučeny o nebezpečí požáru o požární ochraně, navštívíme hasičský záchranný sbor, seznámíme děti s prací policie a záchranné služby. Děti se budou učit pomáhat postiženým mladším kamarádům a pochopit rovnost všech lidí bez rozdílu barvy pleti. Oslavíme Den dětí. V létě budeme dětem přibližovat poznatky o letním počasí, všimnout si budeme změn v přírodě, poznávat rostliny a jejich plody, učit se vhodně oblékat. Seznámíme děti s nebezpečím, které na ně číhá v letních měsících. Uskutečníme spoustu výletů do okolí, děti poznají významné budovy v okolí, budou poznávat rozdíly mezi městem a vesnicí. Poznájí exotická zvířata. Budeme se těšit na rozloučení se školáky a na prázdniny.

Vzdělávací cíle:

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka:

- prohlížení encyklopedií, „čtení“ v mapách, pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů, využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dětí, poznávání ostatních kultur světa, činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, návštěva hasičského záchranného sboru, policie a záchranné služby, zdravotně zaměřené činnosti, činnosti relaxační a odpočinkové, grafické napodobování symbolů, tvarů, písmen, čísel, řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant, spontánní a námětové hry

Témata: léto (počasí, příroda, oblečení), MDD, výlety (město, vesnice, obchody, zoo), záchranný systém (policie, záchranná služba, hasiči) vesmír (planety, Země, moře, oceány), rozloučení se školním rokem

Vzdělávací nabídka: prohlížení encyklopedií, „čtení“ v mapách, pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů, využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dětí, poznávání ostatních kultur světa, činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, návštěva hasičského záchranného sboru, policie a záchranné služby, zdravotně zaměřené činnosti, činnosti relaxační a odpočinkové, grafické napodobování symbolů, tvarů, písmen, čísel, řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant, spontánní a námětové hry

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení

- vést děti k elementárním poznatkům o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které je obklopují, o jejich rozmanitostech a proměnách
- orientovat se v řádu a dění v prostředí, ve kterém děti žijí
- aktivně si všímat, co se kolem děje, chtít porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe děti vidí
- získané zkušenosti uplatňovat v praktických situacích a v dalším učení
- učit se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvinout úsilí, soustředit se na činnost
- zadanou práci dokončit, umět postupovat podle instrukcí

2. kompetence k řešení problémů

- při řešení problémů postupovat cestou pokusu a omylu, zkoušet, spontánně vymýšlet nová řešení problémů a situací, uplatňovat vlastní originální nápady
- zpřesňovat početní představy, užívat číselné a matematické pojmy, vnímat elementární matematické souvislosti
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívat logických, matematických i empirických postupů
- dokázat volit mezi řešením funkčním (vedoucím k cíli) a řešením, které funkční není

3. kompetence komunikativní

- vědět, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- komunikovat bez zábran a ostychu, porozumět slyšenému, slovně reagovat

4. kompetence sociální a personální

- umět se prosadit ve skupině, ale i podřídit, při společných činnostech se domluvit a spolupracovat, uplatňovat v běžných situacích základní společenské návyky a pravidla společenského styku, umět respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

5. kompetence činnostní a občanské

- uvědomovat si svá práva i práva druhých, učit se je hájit a respektovat, chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

- vědět, že není jedno, v jakém prostředí žijeme, uvědomovat si, že se svým chováním na něm podílíme, a že je můžeme ovlivnit
- dbát na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chovat se odpovědně

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- má povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- chová se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
- sleduje a vypráví příběh, pohádku
- připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti
- vyvíjí volní úsilí, soustředí se na činnost a její dokončení
- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- orientuje se v prostoru i v rovině, částečně se orientuje v čase
- přemýšlí, uvažuje a své myšlenky i úvahy vyjadřuje
- nalézá nová řešení nebo alternativní k běžným
- uvědomuje si svou samostatnost, orientuje se ve skupině
- vyjadřuje svůj souhlas, umí říct ne v konkrétní situaci
- pozorně a bez zábran komunikuje s druhým dítětem
- odmítá komunikaci, která je mu nepřijemná
- chápe, že každý má ve společenství (rodině, třídě) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- má povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomuje si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Doplňkové programy:

Třídy s výtvarným zaměřením – učitelky MŠ

Třídy s hudebně dramatickým zaměřením – učitelky MŠ

Seznamování s anglickým jazykem – učitelky MŠ

Záměrem doplňkových programů je rozvoj talentu a nadání dětí, rozvoj schopností k určitým činnostem a rozvoj pohybových činností. Probíhají v době pobytu dětí v MŠ a jsou určeny převážně dětem v posledním ročníku předškolního vzdělávání.

Doplňkové aktivity:

Předplavecký výcvik

Pravidelná divadelní, hudební a kouzelnická představení – dle nabídky agentur

Výukové programy ekoagentur

Školní a poznávací výlety a exkurze

Besídky mikulášská, vánoční a ke Dni matek

Fotografování dětí – vánoční, ke Dni matek, společné na závěr školního roku

Maškarní reje a karnevaly

Veřejná výstava dětských výtvarných prací

Účast ve výtvarných soutěžích

Oslava Dne dětí

Slavnostní rozloučení se školáky

Mimoškolní aktivity jednotlivých tříd

10) Evaluace

Hlavním cílem evaluace je zlepšení kvality výchovy a vzdělání. Poskytuje zpětnou vazbu pro činnost MŠ a informace o tom, zda jsou naplňovány stanovené cíle a jaká je efektivita ŠVP. Je východiskem pro plánování a přijímání opatření, které:

- vedou k úpravám a inovacím ŠVP (TVP)
- upozorňují na příležitosti ke změnám
- učí používat nové metody
- podporují spolupráci pedagogů
- podporují a usnadňují sdílení dobrých zkušeností a postupů
- posilují spolupráci školy s rodiči, přispívají k vytváření důvěry

10.1. Evaluace vzdělávacího programu školy

10.1.1 Soulad TVP – ŠVP – RVP

Cíl: Ověřit soulad TVP-ŠVP-RVP, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod a forem práce, doplňkových programů

Časový plán: 1x ročně

Nástroje: záznamy

- hospitační záznamy
- konzultace na pedagogických poradách
- zpráva hodnocení školy

Provede: učitelky, ředitelka, zástupkyně

10.1.2. Evaluace časově neomezených integrovaných bloků a témat integrovaných bloků

Cíl: Zhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci vzdělávací nabídky a témat daného bloku

Časový plán: vždy po skončení integrovaného bloku a každého tématu

Nástroje: záznamy do TVP

- konzultace učitelek
- pedagogické porady

Provede: učitelky

10.1.3. Evaluace doplňkových programů

Cíl: zhodnotit plnění záměrů, začlenění do jednotlivých integrovaných bloků, pokroky dětí

Časový harmonogram: po skončení integrovaného bloku

Nástroje: záznam do TVP

- konzultace učitelek
- konzultace učitelek a rodiče

Provede: učitelky, které vedou doplňkové programy

10.2. Evaluace podmínek vzdělávání

10.2.1. Evaluace personálních podmínek

Cíl: zhodnotit kvalifikovanost pedagogických zaměstnanců, zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů ŠVP, normativní počty zaměstnanců k počtu dětí

časový plán: 1x ročně

Nástroje: průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků

- kontrolní činnost
- pedagogické a provozní porady

Provede: ředitelka, zástupkyně, vedoucí ŠJ, školnice

10.2.2. Evaluace materiálních podmínek

Cíl: zhodnotit materiální, technické a hygienické podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů

ŠVP - vybavení tříd nábytkem, pomůckami, hračkami

- technický stav budovy
- pracovní prostředí školy
- vybavení ŠJ
- vybavení školní zahrady
- efektivita využívání finančních zdrojů pro rozvoj školy
- zabezpečování nadstandardních finančních zdrojů (účast na grantech, sponzorské dary)

Časový plán: 1x ročně

Nástroje: dotazník

- záznamy z porad
- záznamy z kontrolní činnosti
- pozorování
- rozhovor

Provede: ředitelka, zástupkyně, učitelky, vedoucí ŠJ, školnice

10.2.3. Evaluace ekonomických podmínek

Cíl: zhodnotit účelnost a efektivnost hospodaření školy

- sledování čerpání mzdových prostředků
- rozbor čerpání příspěvku obce

Časový plán: měsíčně, čtvrtletně, pololetně, ročně

Nástroje: účetní rozbor hospodaření

Provede: účetní, ředitelka

10.3. Evaluace průběhu vzdělávání

Cíl: zhodnotit průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí

- plánování a přípravy ve vazbě na ŠVP
- efektivita využívání pomůcek a didaktické techniky
- realizace řízených činností
- motivace a hodnocení
- klima, vztahy, komunikace
- řešení konfliktních situací

Časový plán: průběžně, dotazník 1x ročně

Nástroje: vzájemné hospitace

- hospitace
- konzultace učitelek
- dotazník

Provede: učitelky, ředitelka, zástupkyně

10.4. Evaluace výsledků vzdělávání dětí

Cíl: zhodnotit vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání

- záznamy o dětech
- záznamy o vývojových pokrocích dětí s OŠD

Časový plán: 2x ročně, případně dle potřeby

Nástroje: záznamy

- konzultace učitelek
- konzultace s rodiči
- pedagogické porady

Provede: učitelky

10.5. Evaluace spolupráce s rodiči a vliv vzájemných vztahů

Cíl: zhodnotit vztah mezi školou, rodiči a dalšími osobami, jež mají dopad na vzdělání, klima

- školy - přístup k informacím a jejich přenos
- vzájemné vztahy mezi školou a rodiči
- předcházení konfliktům
- řešení konfliktů
- úroveň spolupráce školy s partnery (MM, PPP, ZŠ, Jesle)
- prezentace školy na veřejnosti
- zdravý vývoj školy
- klima školy

Časový plán: 1x ročně

Nástroje: rozhovory s rodiči
pedagogické a provozní porady
dotazník

Provede: učitelky, ředitelka, zástupkyně, rodiče, vedoucí ŠJ

10.6. Evaluace řízení školy

Cíl: zhodnotit kvalitu systémového řízení a kontrolního systému

- účelnost režimu dne
- podpora dalšího sebevzdělávání
- otevřené a důvěryhodné vztahy na pracovišti

Časový plán: průběžně, 1x ročně dotazník,

Nástroje: pedagogické a provozní porady
rozhovory
dotazník

Provede: všichni zaměstnanci, vedoucí zaměstnanci

Školní vzdělávací program byl projednán na pedagogické radě dne 30.8.2018

Platnost dokumentu : 1.9.2018 – 31.8.2023